

LUTHEROVA DEKÁDA 2012

Zákon a evanjelium

4. Evanjelium v Starej zmluve

„Preveľmi jasaj, dcéra Sion, zvučne plesaj, dcéra Jeruzalem! Ajhľa, tvoj kráľ prichádza k tebe spravodlivý a plný spásy, pokorný, sediac na oslovi, na osliatku, na mláďati oslice.“ (Zach 9, 9)

Pod pojmom „evanjelium“ si mnohí ľudia predstavia jednu z kníh Biblie, ktorá rozpráva o živote Pána Ježiša Krista. V predstavách takýchto ľudí je potom evanjelium súborom dojímavých alebo zázračných príbehov o Pánovi Ježišovi (romantické narodenie, zázračné uzdravenia, pútavé reči, smutné ukrižovanie a neuveriteľné vzkriesenie). Evanjelium je tak jedným uceleným príbehom, ktorý nikde inde nenájdeme. Takáto predstava však nie je celkom správna. Grécke slovo „eu angelion“ znamená dobrá správa „eu = dobrý + angelion = posolstvo“. Kniha evanjelia (či už podľa Matúša, Marka, Lukáša alebo Jána) nám teda sprostredkuje dobré posolstvo, ktoré prináša Pán Ježiš. Obsahom tohto posolstva je, že sa priblížilo kráľovstvo nebeské a že ľudia majú činiť pokánie a veriť (Mk 1, 14 – 15).

Izrael nikdy nežil iba pre prítomnosť. Vo svojich pohnutých dejinách sa neraz dostával do ťažkých situácií, kedy sa upínal jedine k Hospodinovi a od Neho očakával aj pomoc v budúcnosti. Na pôde Izraelského národa pôsobilo mnoho prorokov, ktorí tiež upínali pohľad ľudu do budúcnosti a vykresľovali ju v krásnych alebo tmavých farbách – podľa toho, či národ zachovával vernosť Hospodinovi alebo nie. A tak bolo v národe Izraelskom vždy prítomné nejaké očakávanie. Už Abrahám prijal od Hospodina zaslúbenie, že mu Boh dá bohatú úrodnú krajinu a že ho rozmnoží a dá mu početné potomstvo (1M 13, 15 – 16). Rovnaké zaslúbenia sprevádzali aj Izáka a Jáкова na ich cestách. Keď potom národ skončil v Egypte a v egyptskom nevoľníctve, boli to opäť zaslúbenia krajiny a záchrany, ktoré národ držal v očakávaní. Tieto sa aj naplnili a Boh vyviedol svoj ľud z Egypta a viedol ho púšťou do zaslúbenej zeme. Keď ju však po nemalých strastiach dosiahol, nebolo zďaleka všetkému koniec. Ľud žil pod správou sudcov a neskôr kráľov, no nikdy život nebol ideálny. Vždy tu boli ohrozenia zo strany iných kmeňov, vždy tu boli starosti jednotlivých ľudí, vždy tu boli rôzne ťažkosti, spojené s bežným životom, no boli tu aj zaslúbenia.

Izraelský národ vyznával, že Hospodin je jediným Bohom, Stvoriteľom všetkého na nebi i na zemi a že On jediný vládne celému svetu. Jeho vláda je však skrytá, preto mnohí o nej nevedia, preto okolité národy nepoznajú Hospodina – Boha Abrahámovho, Izákovho a Jákovovho. Zároveň však očakával, že raz Hospodin zostúpi na zem a sám bude na svojom svätom vrchu vládnuť svojmu ľudu. Jeho vláda prestane byť skrytou a stane sa zjavnou celému svetu. Vtedy sa skončia všetky nepravosti a starosti. Hospodinovi služobníci budú žiť v blahobyte, večnom mieri a spravodlivosti a Hospodin im bude žehnať naveky (Iz 32; 65, 17nn). Všetko sa to teda malo diať tu na zemi. My však už dnes vieme, že Božie kráľovstvo sa nebude uskutočňovať na tejto zemi, ale v nebesiach. Pre ľudí Starej Zmluvy však znelo posolstvo prorokov o tom, že Boh vládne a že chystá pre všetkých večné kráľovstvo spravodlivosti, dobra a lásky. A to je evanjelium Starej Zmluvy. Evanjelium – dobrá zvesť, ktorá prichádza medzi trpiacich, skúšaných, chudobných i nemocných, aby potešila a vliala do srdca novú nádej. (V Iz 61, 1 dokonca nachádzame pre túto zvesť priamo označenie „dobrá správa“) V tomto evanjeliu sa ohlasuje príchod Božieho kráľovstva, ktoré si však ľudia predstavili po svojom – starozmluvne.

Proroci však neostali iba pri ohlasovaní Božieho kráľovstva a zjavenej Božej vlády. Proroci ohlasovali aj kráľa, ktorý bude národ viesť – Mesiáš – pomazaný Boží. Tak zazneli známe proroctvá z Iz 9, z Mich 5 alebo Zach 9, 9. V nich sa národu zaslúbuje Hospodinov pomazaný, ktorý naplní vôľu Hospodina a nastolí ono očakávané kráľovstvo. Jeruzalemu a celému národu sa oznamuje: „Tvoj kráľ prichádza“.

Keď sa potom narodil Pán Ježiš Kristus a ľudia v Ňom skúšali vidieť Mesiáša (ako im sám o sebe povedal (L 4, 16 – 22)), nemôžeme sa diviť, že očakávali aj nastolenie pozemského blahobytu a zjavenie Božej zvrchovanej vlády. Pán Ježiš navyše prišiel v čase, keď Izrael trpel pod nadvládou Ríma a tak by

zjavenie Božej vlády – vlády mocnejšieho kráľa ako je rímsky cisár – prišlo mimoriadne vhod. Lenže nestalo sa a preto bolo Ježišovo pôsobenie pre tých, ktorí očakávali naplnenie starozmluvného evanjelia sklamaním.

My však počujeme slová Pána Ježiša o tom, že kráľovstvo Božie sa priblížilo. On teda evanjelium Starej Zmluvy nevyvracia, nemení, ale oznamuje jeho naplnenie. Dodáva však, že kráľovstvo Božie nebude tu, ale v nebesiach. Musíme ho hľadať (Mt 6, 33), ale On nám v ňom už pripravuje miesto (J 14, 1nn).

Vidíme teda, že evanjelium nie je objavom Novej Zmluvy, správou, ktorá by nikdy predtým neznela. Znela už našim otcom, no oni ju prijali a chápali inak, alebo ju v mnohých prípadoch ani neprijali („Lebo evanjelium sa nám práve tak kázalo ako im. Ale počuté slovo nič im neosožilo, keďže nezrástlo mocou viery s tými, čo ho počuli.“ (Žid 4, 2)).

Boh teda je a zostáva ten istý a Jeho poslanstvo je od počiatku rovnaké – Božie kráľovstvo, plné pokoja, radosti, požehnaní a spravodlivosti, je pripravené pre tých, čo slúžia Hospodinovi a veria v Neho. Tak hovoria obe časti Biblie a tak veríme i my. Prijímame toto slovo, zrastáme s ním skrze vieru a tak sa sami stávame účastníkmi tohto kráľovstva. Modlime sa, aby nám Pán mocou svojho Ducha pomohol vernosť Jemu i Jeho slovu zachovať. Amen.

Štefan Kiss